

מערך התכנון והבקרה
מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

שם הנוהל: נספח הגנת הסביבה לספק	מספר הנוהל:
הופק ע"י: איתן אמויאל המחלקה לבטיחות, בריאות וסביבה תאריך הוצאה: אפריל 2023 תאריך עדכון:	אושר ע"י: מר יהודה קטורזה סמנכ"ל לוגיסטיקה ותפעול חתימה:

ניהול שינויים

תאריך	מחבר	גרסה	מהות השינוי

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

תוכן:

1. איכות אויר, ריח ומפגעים..... 3
2. רעש..... 3
3. מים ושפכים..... 4
4. ביצוע עבודה המחויבת בהיתר ו/או ברישיון..... 4
5. מניעת זיהום מים, ים ונחלים..... 4
6. קרקע ומי תהום..... 4
7. טיפול בשפך..... 4
8. דישון קרקע..... 5
9. חומ"ס..... 5
10. אסבסט..... 5
11. חומרים הפוגעים בשכבת האוזון..... 5
12. היערכות לאירוע חירום..... 6
13. פסולת..... 6
14. טיפול והובלת פסולת בנין ועודפי עפר..... 6
15. טיפול והובלת פסולת זיהומית ו/או מסוכנת..... 6
16. קרינה..... 7
17. תברואה..... 7
18. שמירה על ערכים מוגנים, טבע, נוף ומורשת..... 7
19. אנרגיה..... 7
20. זיהום קרקע ומי תהום..... 8
- 20.1. אחסון ושינוע חומרים..... 8
- 20.2. טיפול בשפך..... 9
- דרישת כלליות..... 9
- הצהרת הספק..... 10

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

הגדרות

- "הוראות כל דין" - הוראות החוק ומבלי לגרוע מכלליות האמור, הוראות דין סביבתיות, לרבות בתחומי אויר, ריח, רעש, חומרים מסוכנים, אסבסט, פסולת, שפכים, מים, זיהום קרקע, זיהום ים ונחלים, קרינה, ערכי טבע וכו' במובנם הרחב ביותר, לרבות תקנות, צווים, חוזרי מנכ"ל, נהלים, הוראות מצד רשויות המדינה, הוראות היתר ו/או רישיון.
- "מפגע סביבתי" - כל מפגע ו/או מטרד בתחומי האוויר, ריח, רעש, חומרים מסוכנים, אסבסט, פסולת, שפכים, מים, קרקע, קרינה, ערכי טבע וכו' במובנם הרחב ביותר.

מבלי לגרוע מהמפורט להלן, הספק יפעל בהתאם להוראות כל דין וימנע מגרימת מפגע סביבתי. הפר הספק הוראות כל דין ו/או גרם למפגע סביבתי, ידווח בהתאם לנדרש **להנהלת המרכז הרפואי שיבא** ולרשויות ויפעל בהתאם להנחיותיהם.

1. איכות אויר, ריח ומפגעים

הספק יפעל בהתאם להוראות כל דין ולא יגרום למפגעי אויר ו/או ריח ו/או אסבסט ו/או אבק. הספק ינקוט בכל האמצעים הדרושים לשם הימנעות מגרימת מפגעים, לרבות התקנת אמצעים טכניים, מסננים, מנדפים, פירים, שימוש בשיטות עבודה מיטביות כגון הגבלת מהירות נסיעה, הרטבת דרכים, אחסון וכיסוי ושימוש בכלים סגורים. **בהתאם להוראות של היחידה למניעת זיהומים ולמחלקת בטיחות, בריאות וסביבה.**

2. רעש

הספק יפעל בהתאם להוראות כל דין ולא יגרום למפגעי רעש כלשהם. הספק יעשה שימוש באמצעים טכנולוגיים למיגון אקוסטי, בידוד, איטום, סוללות ואמצעים להגבלת עוצמת הרעש לשם מניעת מפגעי רעש ויגביל את שעות פעילות מוקדי הרעש בהתאם להוראות כל דין ו/או ככל שיידרש על ידי המרכז הרפואי שיבא.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

3. מים ושפכים

הספק יפנה שפכים בהתאם להוראות כל דין, בהתאם לסוג השפכים ולמערכת השפכים הקיימת. מערכת שפכים הכוללים שמנים ו/או דלקים תחובר למפריד שמן בהתאם להוראות כל דין. הספק יהיה אחראי על הובלת השפכים במכליות ייעודיות אל יעדי סילוק מורשים לפי כל דין וישמור את כל תעודות המשלוח וקבלות המסירה למשך שלוש שנים לשם הצגתם למרכז הרפואי שיבא מיד לכשיתבקש. הספק יציג תעודה מאת מכון טיפול מורשה לשפכים ונוזלים שהפסולת הגיעה ליעדה הסופי.

4. ביצוע עבודה המחויבת בהיתר ו/או ברישיון

ספק יהיה אחראי להוצאת כל היתר ו/או רישיון הדרושים לשם ביצוע עבודתו ו/או הנובעים ממנה ויהיה האחראי המלא לביצוע העבודה והעמידה בהוראות ההיתר ו/או הרישיון.

5. מניעת זיהום מים, ים ונחלים

פסולת ו/או שפכים יטופלו רק על פי היתר, שהעתקו יועבר למרכז הרפואי שיבא מיד עם הוצאתו, לא יחוברו מי נגר עילי למערכת השפכים, וכן מערכות שפכים למערכות נגר.

6. קרקע ומי תהום

מכלי אחסון עליים ואו אחסון של כימיקלים, דלקים, חומ"ס, שמנים ו/או כל חומר אחר העלול לגרום לזיהום קרקע, יהיו בעלי דופן כפולה ומוצבים במאצרה וכן יהיו בעלי הגנה קטודית, וחיישי פיאזומטרים במידת הצורך. ריקון המאצרה יבוצע למיכל אטום ויועבר ליעד הפינוי המתאים לפי כל דין.

7. טיפול בשפך

הספק יחזיק בשטח אתר העבודה או ברכבי ההובלה ציוד ספיגה ושאיבה לטיפול במקרה של שפך. במקרה של אירוע שפך יפעל הספק באופן מיידי לטיפול באירוע, לעצירת השפך ולהשבת המצב לקדמותו. הספק ישמור כל קבלה ומסמך על פינוי השפך למשך שלוש שנים ויעביר העתק למרכז הרפואי שיבא מיד עם דרישה.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

8. דישון קרקע

מתקני ריסוס ודישון ימוקמו על גבי משטח בטון ובאמצעים למניעת חדירת חומרים למערכת מי השתייה ולקרקע, תוך מתן עדיפות לחומרי דישון טבעיים.

9. חומ"ס

ספק העושה שימוש בחומ"ס יחזיק בהיתר רעלים בהתאם לנדרש (היתר לאחזקה, אחסנה, שינוע ומכירה) ויפעל בהתאם להוראותיו. אחסון חומ"ס יעשה בהתאם להוראות הרשות הלאומית לכבאות והצלה ולחזור מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה בנושא מדיניות מרחקי הפרדה במקורות סיכון נייחים ממאי 2020 על עדכוני מעת לעת. הספק לא ימכור ולא יעביר חומרים מסוכנים **למרכז הרפואי שיבא** אלא אם קיבל הזמנה מפורטת הכוללת את תיאור הפריט והמספר הקטלוגי שלו. הספק מחויב להעביר **למרכז הרפואי שיבא** העתק היתר הרעלים של המפעל, שבו מצוינים האישורים ל: אחזקה, אחסנה, שינוע של החומרים המסוכנים. הספק יוודא בכל פריקה/טעינה של חומ"ס **במרכז הרפואי שיבא** שיהיה נציג של **המרכז הרפואי** במעמד זה. הספק ידאג לאסוף ולפנות בהתאם לחוק, אריזות פסולת מסוכנת מכל מקום שאליו הוא מספק את התוצר.

10. אסבסט

ספק העושה עבודה באסבסט יהיה מוסמך לבצעה לפי הוראות כל דין ויתאם כל עבודה עם **המרכז הרפואי שיבא**, לרבות שילוט, הגנת עובדים, פירוק ואיסוף האסבסט, פינוי לאתר מורשה, שמירת תיעוד וקבלות ומסירתו **למרכז הרפואי שיבא**, מיד עם דרישה ראשונה, לרבות ניהול יומן רישום עבודות ושמירתו למשך שלוש שנים לפחות.

11. חומרים הפוגעים בשכבת האוזון

ספק העושה שימוש בגזים ו/או בחומרים העלולים לפגוע בשכבת האוזון, כגון, מבלי לגרוע מכלליות האמור, גזים למערכות קירור ומיזוג, מערכות כיבוי אש, ידווח על עיסוקו לגורם המוסמך **במרכז הרפואי שיבא** ויפעל לפי הנחייתו ובהתאם להוראות כל דין.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

12. היערכות לאירוע חירום

הספק יכין ויצג בפני **המרכז הרפואי שיבא** תכנית היערכות למצבי חירום, לרבות ציוד נדרש וזמין, ובהם בין היתר, שריפה, פיצוץ, דליפת חומרים, אירועים ססמיים ו/או גיאולוגיים, זיהום סביבתי ו/או כל אירוע בטיחותי ו/או סביבתי אחר.

13. פסולת

הספק יטפל בסוגי הפסולות הנובעות מפעילותו לפי סדר העדיפויות הבא: הפחתה במקור, שימוש חוזר, מחזור, שימוש אחר, הטמנה. אין לשרוף פסולת בשום אופן. הספק יגדיר ויקצה שטחים ייעודיים להצבת אמצעי אצירת פסולת לשם הפרדה במקור לזרמי הפסולת הבאים: פסולת אורגנית וגזם, קרטון ונייר, פלסטיק, זכוכית, ציוד חשמלי ואלקטרוני, טונרים, נורות ופלורסנטים, פסולת בנין כולל עודפי עפר, פסולת רפואית זיהומית, פסולת מסוכנת (תרופתית, ציטוטקוסית, רדיואקטיבית, כימית לסוגיה), לרבות אריזות של פסולת כאמור, פסולת רפואית, פסולת רעילה, פסולת אסבסט, ופסולת עירונית מעורבת שאינה מכילה את סוגי הפסולות המנויים לעיל.

14. טיפול והובלת פסולת בנין ועודפי עפר

עודפי עפר ופסולת בנין ישמשו לשימושים שונים, כגון מילוי, אגרגטים, מצעים ורק כחלופה אחרונה לסילוק, שיעשה לאתר מורשה, מבלי לגרום למפגעים סביבתיים והספק ימסור קבלות אודות הפינוי **למרכז הרפואי שיבא**.

15. טיפול והובלת פסולת זיהומית ו/או מסוכנת

טיפול בפסולת מסוכנת יעשה בהתאם להיתר מתאים ואחסונה במקום ייעודי בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה ו/או משרד הבריאות עד מועד הפינוי. פינוי פסולת מסוכנת יעשה באמצעות מוביל מורשה ושטר המטען, ו/או מסמך המאשר כי הפסולת הגיעה ליעדה הסופי ימסרו **למרכז הרפואי שיבא** מיד עם דרישה ראשונה.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

16. קרינה

פריסת מערכות, קווי ומתקני חשמל תעשה באופן שלא תהא חריגה מסף החשיפה המגנטי המפורסם על ידי המשרד להגנת הסביבה. התקנת תחנת מיתוג או השנאה, קווי מתח על ועליון תבוצע לאחר הגשת תוכנית מפורטת בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה .

לא תותר הצבת אנטנות סלולריות על הקרקע וכל הצבה של אנטנות כאמור תהיינה בהתאם להיתר ולהנחיות הרשות המקומית, ולאחר אישור בכתב של **המרכז הרפואי שיבא**. במקומות בהם קיים חשש לחשיפה לחדירת גזי אדמה וראדון, לרבות חניונים ושימושים בתת הקרקע, יתבצע איטום, הפעלת אמצעים להחלפת אויר וניטור רמות הזיהום ועל הספק האחריות להקטין את רמות הגז. במידה ומדובר בבניית מבנה לאכלוס, תכלול התוכנית הוראות בדבר שימוש בחומרי בניה להגנה על המבנה מפני חדירת גזי קרקע.

17. תברואה

הספק ידאג לפתרונות תברואה לעובדיו באתר עבודה ויתקין בתי שימוש ככל שנדרש. לא יסולקו שפכים ו/או ביוב לבורות ספיגה. הספק ידאג לניקוז נאות של שטח העבודה ויסיר כל מפגע סביבתי או אחר שייחוצר במקום. הספק ישמור העתק של רישום פעולות ההדברה בחתימת המדביר למשך שנתיים לפחות, הספק לא יחזיק ולא יאחסן חומרי הדברה במתקני **המרכז הרפואי שיבא**.

18. שמירה על ערכים מוגנים, טבע, נוף ומורשת

הספק ישמור על ערכים מוגנים, ערכי טבע, קרקעות, המגוון הביולוגי, תוואי השטח, חזות הנוף, ערכי תרבות ומורשת. בגמר העבודה ישוקם האתר, לרבות החזרת הטופוגרפיה, הקרקע, המסלע, והנטיעות במקום למצבם המקורי.

19. אנרגיה

הספק יספק מוצרים בעלי דירוג חסכון אנרגטי גבוה בהתאם לדירוג מכון התקנים ויעמוד בדרישות פרק האנרגיה של תקן בניה ירוקה. בכל בנייה או שיפוץ – על הספק לטפל בפינוי כל הציוד החשמלי והאלקטרוני כמוגדר בחוק **לתאגידים המורשים מאי או אקיומיניטי**.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

20. זיהום קרקע ומי תהום

20.1. אחסון ושינוע חומרים

- 20.1.1. מכלי אחסון עיליים וכלי אחסון של כימיקלים, חומרים מסוכנים, דלקים, שמנים או חומר אחר המזהם קרקע, יהיו תמיד בעלי דופן כפולה או מוצבים במאצרה.
- 20.1.2. המאצרה תעמוד בדרישות הבאות: אטומה לחלחול של חומר המאוחסן בה, קיבולתה לפחות 110% מנפח המכל הגדול ביותר המאוחסן בה, פתח הניקוז שלה סגור בכל עת, למעט לשם ריקון יזום, פתח מילוי המכל המותקן בתחומה, קירותיה הם בעלי חוזק מכני מספק, בכדי להכיל את תכולת המכל הגדול ביותר המאוחסן בה, ריקה נקייה ותקינה. ריקון מאצרה: שפך של החומר, המאוחסן במאצרה, ישאב ויאסף במכלים אטומים לחומר האגור בהם. השפך יועבר בהתאם לתכונותיו הכימיות ליעד מתאים, המאושר על פי כל דין.
- 20.1.3. מי גשם, שהצטברו במאצרה, יבדקו טרם פינויים לקביעת יעד סילוק מתאים, המאושר על פי כל דין.
- 20.1.4. במכלים תת קרקעיים, ללא מיכול משני (דופן כפולה), או אשר המיכול המשני שלהם לא הוכח כאטום, יותקנו ויופעלו בכל עת, שני פיאזומטרים לפחות, משני צדדי המיכל או המכלים.
- 20.1.5. פיאזומטרים יותקנו בהתאם לתקנה 8'ג בתקנות המים (מניעת זיהום מים) (תחנות דלק) התשנ"ז 1997. על פי מפרט המשרד להגנת הסביבה להתקנת פיאזומטרים, המופיע באתר האינטרנט של המשרד.
- 20.1.6. בכל המכלים יותקן ויופעל מד מפלס ויותקנו אמצעים למניעת מילוי יתר ואמצעי לאיסוף שפיכות בעת מילוי המכלים, שלעניין דלקים, יהיו מאושרים על ידי ארגון ה-UL (Underwriters Laboratories).
- 20.1.7. אזורי הפעילות והאחסון באתר העבודה, בהם קיימת אפשרות לזליגה או שפך של כימיקלים, חומרים מסוכנים, דלקים, שמנים או חומר אחר המזהם קרקע, יהיו אטומים לחומרים, העלולים להיות מאוחסנים בהם ובנויים כמאצרה, עם ניקוז עצמאי לאיסוף תשטיפים, באופן שימנע יציאה לא מבוקרת של דליפות אל מחוצה להם.
- 20.1.8. אזורי פריקה וטעינה של חומ"ס יהיו בנויים ומתוחזקים באופן, שאינו מאפשר חלחול, זליגה או שפך של חומר מהם.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

- 20.1.9. הזרמה, עיבוד, אחסנה או טיפול בחומרים ומוצרים יבוצעו רק באמצעות ציוד אטום מפני דליפות לא מבוקרות ובמתקנים הסגורים, באופן המונע דליפות לא מבוקרות.
- 20.1.10. שינוע נזלים בצנרת: צנרת ואביזרי הצנרת, המזרימים כימיקלים, שפכים או קולחים יהיו מחומר קשיח, העמיד לחומר המוזרם בהם, קבועים וגלויים, באופן המאפשר בדיקה ותחזוקה.
- 20.1.11. סימון ושילוט: מתקנים, מכלים וכלי קיבול יסומנו וישולטו ע"י הספק, באופן ברור שיאפשר את זיהויים או תוכם.

20.2. טיפול בשפך

- הספק יחזיק ברכבי ההובלה, ציוד ספיגה ושאובה, המתאימים לטיפול במקרה של שפך של חומר מזהם קרקע ומיכל לאיסוף חומר ספיגה שהזדהם.
- היה ואירע במהלך פעילותו של הספק שחרור של חומר מזהם לקרקע, בין אם כתוצאה מתקלה לרבות כתוצאה מדליפה, שפך, שאובה, פליטה, ריקון, הזרמה, החדרה, המטרה, הזרקה, פריצה, השלכה, חלחול, קריסה של מכל או מתקן ופריצה ובין אם כתוצאה מסיבה שאינה בשליטתו (בתנאים אלה – אירוע), יבצע הספק פעולות מידיות לטיפול באירוע ולהשבת המצב לקדמותו, כמפורט להלן, ככל שפעולות אלו הן ביכולתו ובשליטתו:
- הפסקת הפעילות הגורמת לזיהום או עצירת התפשטות החומר המזהם ממקור הזיהום
 - איסוף או שאובה של החומר המזהם שדלף, נשפך, או סולק לקרקע, או נקווה על הקרקע, לרבות כל הקרקע שבאה במגע עם החומר המזהם;
 - הספק יתעד וישמור תיעוד של אירועי שפך העלול לגרום לזיהום קרקע ומי-תהום וכן של כל תחקיר ופעולות שננקטו בעקבות אירוע כאמור.
 - הספק יעדכן באופן מיידי את נציג המוסד על כל תקלה או שפך.

דרישת כלליות:

- פריקה וטעינה **במרכז הרפואי שיבא** תבוצע רק בנוכחות נציג המרכז הרפואי.
- בכל פינוי של פסולת או מוצר, יעביר הספק אישור שהפסולת הגיעה ליעדה הסופי.
- הספק לא יאחסן בתחומי המרכז הרפואי שיבא חומרים מסוכנים מכל סוג.
- הספק יתחייב לפעול בהתאם לנוהלי המרכז הרפואי שיבא בכל תחום הקשור בהגנת הסביבה.
- הספק ידווח באופן מיידי על כל תקלה או אירוע חריג שנתקל בו ברחבי המרכז הרפואי.

מערך התכנון והבקרה מחלקת בטיחות, בריאות וסביבה

הצהרת הספק

אני, _____ (שם), נושא בתפקיד _____ (תיאור התפקיד)
ב _____ (שם החברה כולל ח.פ.), מוסמך לחתום על הצהרה זו, מצהיר
בזאת שקראתי את נספח הגנת הסביבה במלואו, הבנתי את תוכנו ואני מודע לאחריות המוטלת עלי מכוח
הוראות הדין ומכח התחייבויותי למרכז הרפואי שיבא.

_____ חתימה וחותמת

_____ תאריך